

6 lutego 1989

Zapaść gospodarcza, pogarszanie się nastrojów społecznych oraz fala strajków, która ogarnęła Polskę w 1988 r. a także przeobrażenia w ZSRR zapoczątkowane przez Michaiła Gorbaczowa, skłoniły komunistyczne władze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do porozumienia z częścią działaczy zdelegalizowanej „Solidarności”.

6 lutego 1989 r. w Pałacu Namiestnikowskim w Warszawie (obecnie Pałac Prezydencki) **rozpoczęły się obrady Okrągłego Stołu**, w których uczestniczyli przedstawiciele strony koalicyjno-rządowej PRL pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych gen. Czesława Kiszczaka oraz strony solidarnościowo-opozycyjnej z Lechem Wałęsą na czele. Negocjacje prowadzono na temat gospodarki i polityki społecznej, reform politycznych oraz związków zawodowych. Jednak najważniejsze kwestie sporne rozstrzygnięto w ośrodku MSW w Magdalence pod Warszawą w czasie poufnych rozmów wąskiej grupy uczestników okrągłostołowych obrad.

Okrągły stół w Sali Okrągłego Stołu w Pałacu Prezydenckim w Warszawie – zdjęcie z 2019 r.

Przy okrągłym stole, wykonanym w fabryce mebli w Henrykowie, debatowano tylko 2-krotnie: z okazji inauguracji 6 lutego oraz zakończenia rozmów 5 kwietnia 1989 r.

Rezultatem Okrągłego Stołu była transformacja ustrojowa – wybory 4 czerwca 1989 r. i stopniowy rozkład dyktatury komunistycznej. Narodziła się III Rzeczpospolita, której cechami dominującymi i o długotrwałych skutkach okazały się wkrótce: zapewnienie bezkarności komunistycznym zbrodniarzom oraz twórcom stanu wojennego, wyprzedaż majątku narodowego, uwłaszczenie nomenklatury, korupcja, liczne afery (przede wszystkim afera FOZZ, nazwana „matką wszystkich afer”), likwidacja wielu zakładów pracy, gwałtowny wzrost bezrobocia i związana z nim zapaść moralna, wielka emigracja zarobkowa, rozpad więzi społecznych, wzrost zamożności nowych elit, ubożenie i polaryzacja polskiego społeczeństwa.

Warszawa, 5 kwietnia 1989 r. Działacze NSZZ „Solidarność” w drodze na obrady Okrągłego Stołu. Na czele idą Lech Wałęsa i Tadeusz Mazowiecki (fot. Leonard Szmaglik).

Źródło fotografii: Wikimedia Commons, domena publiczna

Opracowała Elżbieta Łukaszewska